

Aan de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
Mevrouw mr. drs. I.K. van Engelshoven
Postbus 16375
2500 BJ 's-Gravenhage

Geachte mevrouw Van Engelshoven,

Met deze brief bieden wij u de vernieuwde Regeling declaraties en bestuurskosten CvB-leden bekostigde Nederlandse hogescholen aan. De regeling is medio april 2018 met een bindingsbesluit vastgesteld in de algemene vergadering van de Vereniging Hogescholen. De vernieuwde regeling geeft uitwerking aan het verzoek van uw ambtsvoorganger om in aanvulling op de wijze van verantwoorden van declaraties ook een nadere regeling te treffen over de hoogte van de vergoedingen voor bestuurskosten. De hogescholen hebben voor dat laatste aansluiting gezocht bij de geldende regelingen voor het Rijk, in het bijzonder het ARAR, de reisregeling binnenland en de reisregeling buitenland.

De nieuwe regeling bouwt voort op de eerder door de hogescholen vastgestelde handreiking voor de verantwoording van declaraties/bestuurskosten die zijn oorsprong in 2011 vindt. Bij de ontwikkeling van de regeling heeft nauwe afstemming met de Vereniging van Toezichthouders van Hogescholen plaatsgevonden. Zoveel als mogelijk is aansluiting gezocht bij de regeling die eind 2017 door de universiteiten is vastgesteld. Die aansluiting zit in de opzet, in de maximumbedragen voor vergoeding van kosten in verband dienstreizen in het binnenland en in de gehanteerde terminologie.

Door de regeling met bindingsbesluit in de Vereniging Hogescholen vast te stellen spreken de hogescholen uit dat op naleving ervan in het verband van de vereniging zal worden toegezien. Het is aan de afzonderlijke hogescholen om de regeling in de eigen reglementen te verwerken. Daarbij bestaat ruimte om binnen de gegeven maxima recht te doen aan aspecten als de grootte en het activiteitenpatroon van de hogeschool. Om die reden is op overeenkomstige wijze als in de Code goed bestuur het principe 'pas toe of leg uit' opgenomen.

De hogescholen spannen zich maximaal in om de verantwoording over declaraties en bestuurskosten van hun bestuurders met terugwerkende kracht tot 1 januari 2018 overeenkomstig de nieuwe regeling plaats te doen vinden.

Het bestuur,



mr. Thom de Graaf,
voorzitter



drs. Ron Minnée,
secretaris

Regeling declaraties en bestuurskosten CvB-leden bekostigde Nederlandse hogescholen

Inhoudsopgave

1. Uitgangspunten Regeling declaraties en bestuurskosten CvB-leden bekostigde Nederlandse hogescholen
2. Te vergoeden bestuurskosten
 - 2.1 Representatiekosten
 - 2.2 Reis- en verblijfskosten binnenland
 - 2.3 Reis- en verblijfskosten buitenland
 - 2.4 Overige te vergoeden bestuurskosten
 - 2.5 Hardheidsclausule
3. Procesbeschrijving afwikkeling declaraties CvB-leden
4. De verantwoording van declaraties CvB-leden in het jaarverslag van de hogeschool

1. Uitgangspunten Regeling declaraties en bestuurskosten CvB-leden bekostigde Nederlandse hogescholen

De Vereniging Hogescholen en de Vereniging van Toezichthouders van Hogescholen hebben najaar 2017 beide uitgesproken te willen komen tot een nadere uitwerking van de bestaande Handreiking verantwoording declaraties/bestuurskosten tot een regeling die ook afspraken bevat over de (maximale) hoogte van vergoedingen voor declaraties en bestuurskosten. Uitgangspunt blijft onverminderd dat transparant en doelmatig wordt omgegaan met publieke middelen. Alle kosten die in redelijkheid voor een goede vervulling van de functie moeten worden gemaakt, komen voor vergoeding in aanmerking. Bestuurders declareren geen kosten die al op een andere wijze worden vergoed.

Over de nadere uitwerking van de handreiking tot Regeling declaraties en bestuurskosten CvB-leden bekostigde Nederlandse hogescholen heeft nauwe afstemming plaatsgevonden tussen de Vereniging van Toezichthouders van Hogescholen en de Vereniging Hogescholen. De wijziging van handleiding in regeling geeft uitdrukking aan het toegenomen maatschappelijk belang van een transparante en eenduidige verantwoording van bestuurskosten. De regeling is met een bindingsbesluit vastgesteld in de algemene vergadering van de Vereniging Hogescholen van 9 februari 2018 en op 26 februari 2018 goedgekeurd door de Vereniging van Toezichthouders van Hogescholen. De hogescholen zullen de regeling zo spoedig mogelijk verwerken in hun interne reglementen en spannen zich in deze toe te passen in de jaarrekening en het jaarverslag over 2018. Daarbij geldt het principe 'pas toe of leg uit' op een zelfde wijze als toegelicht in de bijlage bij de Code goed bestuur hogescholen¹.

De hogescholen hanteren de brede definitie van 'declaraties'. Dit betekent dat als 'declaratie' worden beschouwd:

- (a) 'echte declaraties', oftewel 'de bonnetjes' voor uitgaven die door een CvB-lid zijn gedaan;
- (b) direct door de hogeschool betaalde facturen voor bestuurskosten;
- (c) betalingen met de creditcard en/of betaalpas van de hogeschool voor bestuurskosten.

'Declaraties' en 'bestuurskosten' worden in deze regeling als synoniemen beschouwd². Declaraties zijn bestuurskosten die aan een of meerdere CvB-leden kunnen worden toegerekend. Kosten die de hogeschool als organisatie betreffen, vallen buiten het bereik van deze handreiking en worden dus ook niet in de verantwoording van bestuurskosten in het jaarverslag opgenomen. In de bijlage bij deze regeling wordt het onderscheid tussen bestuurskosten en organisatiekosten aan de hand van voorbeelden toegelicht. Bij bestuurskosten gaat het om kosten die direct aan de uitoefening van de bestuurstaak door de bestuurders gebonden zijn. Organizekosten omvatten alle uitgaven die voortvloeien uit de reguliere bedrijfsvoering van de organisatie. Informatie over de wijze van verantwoorden van declaraties in de jaarstukken is opgenomen in paragraaf 4 van deze regeling.

Bij de verantwoording van de bestuurskosten gelden algemene principes voor transparante verantwoording overeenkomstig hetgeen in het maatschappelijk verkeer gebruikelijk is:

- verantwoordt moet zoveel als mogelijk geschieden aan de hand van eenduidige begrippen waardoor maximale vergelijkbaarheid van verantwoordingsinformatie wordt bereikt (zie daarvoor ook de bijlage bij deze regeling);
- dubbelstellingen moeten worden voorkomen;

¹ Zie: <http://www.vereniginghogescholen.nl/actueel/actualiteiten/kwaliteit-onderwijs-en-onderzoek-centraal-in-nieuwe-branchecode-hogescholen>.

² Onder bestuurskosten wordt verstaan:

De uitgaven voor voorzieningen en activiteiten die direct aan de uitoefening van de bestuurstaak zijn verbonden en die noodzakelijk zijn voor een goede vervulling daarvan, waaronder vergoedingen voor c.q. declaraties van kosten die de bestuurder op eigen rekening heeft gemaakt.

- de verantwoording moet aansluiten bij het relevante fiscale begrippenkader;
- het toerekenen van gezamenlijke kosten aan individuele CvB-leden is aan de orde waar dit logisch is en controleerbaar plaats kan vinden aan de hand van heldere criteria. Waar dit niet mogelijk is worden de kosten als gezamenlijke bestuurskosten van het CvB verantwoord.

In deze regeling wordt een onderscheid gemaakt tussen de volgende kostensoorten:

- (a) Representatiekosten (paragraaf 2.1)
- (b) Reis- en verblijfskosten binnenland (paragraaf 2.2)
- (c) Reis- en verblijfskosten buitenland (paragraaf 2.3)
- (d) Overige onkosten (paragraaf 2.4).

2. Te vergoeden declaraties en bestuurskosten

2.1 Representatiekosten

Onder representatiekosten worden de kosten verstaan die voor het onderhouden van externe, zakelijke relaties van de hogeschool gemaakt worden.

Het is mogelijk om in plaats van de vergoeding van daadwerkelijk gemaakte kosten te werken met een vaste maandelijkse onkostenvergoeding. De hoogte van deze vergoeding kan worden afgestemd op de ruimte die de werkkostenregeling daarvoor biedt. Een Raad van Toezicht kan besluiten een hogere vaste onkostenvergoeding te hanteren dan het maximum dat onder de werkkostenregeling mogelijk is. De hoogte van de maandelijkse vaste onkostenvergoeding is dan maximaal het bedrag genoemd in sub a lid 3 van artikel 68a van het Algemeen Rijksambtenarenreglement³. Het ligt in de rede dat de Raad van Toezicht de hoogte van de maandelijkse onkostenvergoeding afstemt op de complexiteit van de hogeschool zoals gemeten in termen van de indeling voor de sectorale bezoldigingsnormen.

Bij toepassing van een vaste onkostenvergoeding wordt limitatief vastgelegd welke kosten geacht zijn hiermee te zijn gedekt. Voor deze kosten kunnen geen declaraties worden ingediend en zal de hogeschool geen betalingen op factuurbasis verrichten.

2.2 Reis- en verblijfskosten binnenland

Reiskosten openbaar vervoer

De werkelijke reiskosten van de dienstreis worden aan de CvB-leden vergoed. Indien met de trein wordt gereisd mag gebruik worden gemaakt van de eerste klasse. De hogeschool kan voor reizen met het openbaar vervoer een OV-jaarkaart beschikbaar stellen.

Reiskosten taxi, dienstauto, leaseauto of eigen auto

Indien het CvB-lid de dienstreis niet of niet op doelmatige wijze per openbaar vervoer kan uitvoeren, kan er gebruik worden gemaakt van de taxi, dienstauto of leaseauto. De feitelijke taxikosten worden voor c.q. aan het CvB-lid vergoed. De kosten van een dienstauto worden aan het CvB-lid in de kostenverantwoording toegerekend op basis van het feitelijke of het ingeschatte gebruik. De verantwoording van de kosten van een leaseauto geschiedt via de fiscale bijtelling, die via de verantwoording over bezoldiging loopt (WNT). Bij de verantwoording over de bezoldiging vermeldt de hogeschool in dat geval welke afspraken over de leaseauto

³ 1 Per 1 januari 2017 gaat het om een maximumbedrag van €541,90 per maand. Dit bedrag wordt periodiek bijgesteld. Met de Raad van Toezicht en/of de Belastingdienst kunnen er – binnen dit maximumbedrag – afspraken gemaakt worden over de aard en de omvang van de vaste onkostenvergoeding. Het Algemeen Rijksambtenarenreglement is hier te raadplegen: <http://wetten.overheid.nl/BWBR0001950/2017-01-01>.

zijn gemaakt (in ieder geval met betrekking tot type en maximum cataloguswaarde). De vergoeding voor het gebruik van een eigen motorvoertuig is gelijk aan de maximale onbelaste fiscale vergoeding van €0,19 per afgelegde kilometer.

Verblijfskosten binnenland

De in verband met een dienstreis noodzakelijk gemaakte kosten voor maaltijden en logies worden vergoed. De maximale vergoedingen per CvB-lid, inclusief btw en exclusief zaalhuur of andere bijkomende kosten, zijn als volgt:

Ontbijt	Lunch	Diner	Logies
€ 15	€ 40	€ 70	€150

2.3 Reis- en verblijfskosten buitenland

Reiskosten openbaar vervoer

De reiskosten van de dienstreis met het openbaar vervoer worden aan het CvB-lid vergoed. Indien er met de trein gereisd wordt, mag er gebruik worden gemaakt van de eerste klasse.

Reiskosten taxi

Indien het CvB-lid de dienstreis niet of niet op doelmatige wijze per openbaar vervoer kan uitvoeren, kan er gebruik worden gemaakt van een taxi. De feitelijke taxikosten worden aan het CvB-lid vergoed.

Reiskosten vlieguren en bootreizen

De kosten van vlieguren en bootreizen worden aan het CvB-lid vergoed. Voor vlieguren binnen Europa is Economy Class de norm. In geval van bijzondere situaties kan hiervan afgeweken worden, bijvoorbeeld gezien een intensief reisschema of het gezelschap waarin wordt gereisd. Voor intercontinentale vlieguren mag gebruik worden gemaakt van Business Class.

Verblijfskosten buitenland

De in verband met een dienstreis noodzakelijk gemaakte kosten voor maaltijden en logies (verblijfskosten) worden vergoed. De vergoeding per CvB-lid is niet hoger dan de som van het per bestemming genoemde 'maximumbedrag logieskosten' en het 'bedrag overige kosten' zoals opgenomen in de geldende versie van Bijlage I van de Reisregeling buitenland van het ministerie van Binnenlandse Zaken⁴. Het College van Bestuur kan incidenteel gemotiveerd besluiten om een overschrijding van de maximale vergoeding toe te staan. Dit besluit dient zo mogelijk voorafgaand aan de dienstreis te worden genomen. Over overschrijdingen wordt verantwoording afgelegd aan de Raad van Toezicht. Indien de Raad van Toezicht van oordeel is dat de overschrijding ten onrechte heeft plaatsgevonden, dient het meerdere ten opzichte van de som van de bedragen uit genoemde Bijlage 1 van de Reisregeling Buitenland door het betreffende CvB-lid te worden terugbetaald aan de hogeschool.

Overige te declareren kosten

De volgende kosten die voortvloeien uit een dienstreis naar het buitenland komen voor vergoeding in aanmerking:

- het aanvragen van een nieuw tweede paspoort of verklaringen, specifiek voor dienstreizen;
- kosten van pasfoto's voor visa en overige visakosten;
- de kosten voor noodzakelijke inentingen.

Meereizende partners of familieleden

Indien reis- en verblijfskosten van meereizende partners of familieleden samen met de kosten van het CvB-lid op één rekening worden geboekt, dan worden de kosten van het CvB-lid naar rato gedeclareerd en vergoed. Bij

⁴ Bijlage I van de Reisregeling buitenland van het ministerie van Binnenlandse Zaken wordt periodiek vernieuwd. De meest recente versie van Bijlage I van de Reisregeling buitenland van het ministerie van Binnenlandse Zaken (geldend vanaf 01-10-2017) kunt u hier raadplegen: <http://wetten.overheid.nl/BWBR0006914/2017-04-01>.

rechtstreeks door de hogeschool betaalde rekeningen dient het CvB-lid het aan meereizende partners of familieleden toe te rekenen deel van de reis- en verblijfskosten zo spoedig mogelijk terug te betalen aan de hogeschool.

2.4 Overige te vergoeden onkosten

Uitgaven voor studies, opleidingen en deelnames aan seminars en congressen in het kader van de uitoefening van de functie, kunnen voor vergoeding in aanmerking komen. Individueel gemaakte afspraken zijn hierin leidend. Indien het gaat om bedragen die het gebruikelijke uitgavenpatroon te boven gaan, wordt een toelichting op de aard van de uitgaven gegeven.

2.5 Hardheidsclausule

Indien voor een CvB-lid, buiten zijn of haar schuld of toedoen, de toepassing van deze regeling en daarvan afgeleide interne reglementen tot een onredelijke of onbillijke situatie zou leiden, dan kan van de regeling c.q. reglementen worden afgeweken. Een verzoek hiertoe kan worden ingediend bij de voorzitter van de Raad van Toezicht.

3. Procesbeschrijving afwikkeling declaraties CvB-leden

3.1 Declaratieformulieren

Voorzienbare uitgaven voor bestuurskosten worden zoveel als mogelijk gedaan via de reguliere inkoop procedures van de hogeschool. Waar dat niet mogelijk is maken CvB-leden voor de declaratie van hun uitgaven voor bestuurskosten gebruik van de standaard declaratieformulieren van de betreffende hogeschool. De declaraties dienen te worden gecontroleerd en goedgekeurd alvorens deze ter betaling worden aangeboden.

3.2 Terugbetalingsregeling

Indien een CvB-lid:

- kosten heeft gedeclareerd die niet declarabel zijn en die reeds door de hogeschool zijn betaald;
 - met de creditcard/betaalpas van de hogeschool betalingen heeft verricht die niet declarabel zijn;
 - met de creditcard/betaalpas van de hogeschool privébetalingen heeft verricht;
 - door middel van een factuur aan de hogeschool kosten heeft gemaakt die niet declarabel zijn,
- dan zullen deze kosten door het CvB-lid aan de hogeschool worden terugbetaald. Indien een normbedrag wordt overschreden en deze overschrijding binnen de macht van het betreffende collegelid ligt, betaalt het collegelid de overschrijding terug.

3.3 Administratieve verwerking van gezamenlijke kosten

Gezamenlijk gemaakte bestuurskosten die niet logisch en controleerbaar aan individuele CvB-leden kunnen worden toegerekend, worden als gezamenlijke kosten verantwoord.

4. De verantwoording van bestuurskosten van CvB-leden in het jaarverslag

Uitgangspunt van de verantwoording van declaraties van CvB-leden in het jaarverslag is een zo breed mogelijke verantwoording. Dit betekent dat in onderstaand schema, dat in het jaarverslag moet worden opgenomen, de volgende componenten worden verantwoord:

- A. 'echte declaraties', oftewel 'de bonnetjes';
- B. direct door de hogeschool betaalde facturen;
- C. betalingen met creditcards/betaalpassen van de hogeschool.

Overzicht verantwoording declaraties en bestuurskosten CvB-leden van Nederlandse hogescholen						
Bestuurskosten die voor vergoeding in aanmerking komen en in het jaarverslag worden verantwoord						
		Bestuurder A	Bestuurder B	Bestuurder C	CvB gezamenlijk	Totaal
1	Representatie					
2	Reiskosten binnenland					
3	Reiskosten buitenland					
4	Overige kosten					
5	Totaal					

De kosten van belaste vaste onkostenvergoedingen worden in het jaarverslag opgenomen onder de bezoldiging van het College van Bestuur. De omvang van de vaste onkostenvergoeding wordt genoemd en er wordt vermeld welke kosten daaruit dienen te worden voldaan.

Ter onderbouwing van de gegevens in het format publiceert de hogeschool, naar voorbeeld van het Rijk, periodiek op haar website de onderliggende bonnen, nota's en facturen waarbij rekening wordt gehouden met privacy gevoeligheid van informatie. Voor een beoordeling van privacy aspecten wordt verwezen naar het 'Advies inzake de Wob en de Wbp' dat zomer 2015 namens het bestuur van de Vereniging Hogescholen aan de hogescholen is aangereikt⁵.

⁵ Bijvoorbeeld: het weglakken van namen gesprekspartners; weglakken van informatie die iets kan zeggen over religie, gezondheid e.d.; niet publiceren van informatie die behoort of te herleiden valt tot het personeelsdossier (zoals afspraken over scholing/begeleiding/coaching naar aanleiding van functionerings- en beoordelingsgesprekken, etc.).